



Laidiens: **13.06.2013., Nr. 113**

Oficiālās publikācijas Nr.: **2013/113.17**

Finanšu un kapitāla tirgus komisijas normatīvie noteikumi Nr.129

Rīgā 2013.gada 7.jūnijā

(Finanšu un kapitāla tirgus komisijas padomes
sēdes protokols Nr.22 8.p.)

**Informācijas par operacionālā riska notikumu iestāšanās gadījumiem
sagatavošanas un iesniegšanas normatīvie noteikumi**

*Izdoti saskaņā ar Kredītiestāžu likuma
50.⁸ panta sesto daļu un 50.⁹ panta astoto daļu*

I. Vispārīgie jautājumi

1. "Informācijas par operacionālā riska notikumu iestāšanās gadījumiem sagatavošanas un iesniegšanas normatīvie noteikumi" (tālāk tekstā – noteikumi) ir saistoši Latvijas Republikā reģistrētām kredītiestādēm individuāli vai konsolidācijas grupas vai apakšgrupas līmenī, ja tās ir pakļautas konsolidētajai uzraudzībai atbilstoši Finanšu un kapitāla tirgus komisijas 30.11.2007. normatīvo noteikumu Nr.166 "Konsolidētās uzraudzības normatīvie noteikumi" prasībām (tālāk tekstā arī – kredītiestāde).

2. Noteikumi nosaka informācijas par operacionālā riska notikumu iestāšanās gadījumiem sagatavošanas un iesniegšanas kārtību individuāli vai konsolidācijas grupas vai apakšgrupas līmenī. Kredītiestāde sistemātiski uzkrāj datus par operacionālā riska notikumu iestāšanās gadījumiem un citu ar tiem saistītu informāciju vismaz tādā apmērā, lai nodrošinātu šo noteikumu prasību izpildi.

3. Kredītiestāde informāciju saskaņā ar šo noteikumu prasībām sagatavo un iesniedz par:

3.1. katru pārskata ceturksnī reģistrēto operacionālā riska notikumu, kura iestāšanās dēļ radušies vai nav radušies zaudējumi vai ienākumi, bet saskaņā ar kredītiestādes veikto aplēsi visnelabvēlīgākā scenārija iestāšanās gadījumā rastos maksimāli iespējamie zaudējumi, kas vienādi ar vai lielāki par 5 000 *euro* ekvivalentu.

Šo noteikumu nolūkā par vienu operacionālā riska notikumu tiek uzskatīti arī tie pārskata ceturksnī reģistrētie un vienā un tajā pašā operacionālā riska veida apakškategorijā klasificētie operacionālā riska notikumi, kuriem ir viens rašanās cēlonis un kuru atsevišķas iestāšanās dēļ maksimāli iespējamie zaudējumi ir mazāki par 5 000 *euro* ekvivalentu, bet kuru kopsumma ir vienāda ar vai lielāka par 5 000 *euro* ekvivalentu;

3.2. katru kādā no iepriekšējiem pārskata ceturkšņiem reģistrēto operacionālā riska notikumu, kas atbilst šo noteikumu 3.1.punkta prasībām un:

3.2.1. kuram pastāv zaudējumu rašanās risks nākotnē, t.i. uzrādīti plānotie (sagaidāmie) zaudējumi. Kredītiestāde informāciju par šādu notikumu sagatavo un iesniedz katru pārskata ceturksni līdz pārskata ceturksnim (ieskaitot), kurā vairs nepastāv zaudējumu rašanās risks nākotnē, t.i. plānotie (sagaidāmie) zaudējumi ir nulle;

3.2.2. par kuru pārskata ceturksnī mainīta saskaņā ar šo noteikumu prasībām iepriekš sagatavotā un iesniegtā informācija.

4. Šo noteikumu 3.punktā minēto informāciju par pārskata ceturksni sagatavo:

4.1. kredītiestāde, kas nav pakļauta konsolidētajai uzraudzībai, ko veic Finanšu un kapitāla tirgus komisija – individuāli;

4.2. kredītiestāde, kas ir pakļauta konsolidētajai uzraudzībai, ko veic Finanšu un kapitāla tirgus komisija – konsolidācijas grupas vai apakšgrupas līmenī.

5. Informāciju saskaņā ar šo noteikumu prasībām sagatavo, lietojot Latvijas Republikas naudas vienību un uzrādot visas skaitliskās vērtības veselos skaitļos un bruto izteiksmē. Ja kāda no skaitliskām vērtībām ir ārvalstu valūtā, to konvertē saskaņā ar ārvalstu valūtas oficiālo kursu Latvijas Republikas naudas vienībās notikuma atzišanas uzskaitē dienā.

II. Informācijas sagatavošanas kārtība

6. Kredītiestāde par katru operacionālā riska notikuma iestāšanās gadījumu, kas atbilst šo noteikumu 3. punkta prasībām, sagatavo šādu informāciju:

6.1. notikuma identifikācijas iekšējā pazīme;

6.2. notikuma veids;

6.3. notikuma veida apakš kategorija;

6.4. notikuma iestāšanās datums;

6.5. notikuma konstatēšanas datums;

6.6. notikuma reģistrēšanas datums;

6.7. notikuma apraksts;

6.8. darbības joma;

6.9. faktiskie zaudējumi;

6.10. faktiskie ienākumi;

6.11. plānotie (sagaidāmie) zaudējumi;

6.12. maksimāli iespējamie zaudējumi;

6.13. saņemtā apdrošināšanas atlīdzība;

6.14. saņemtā cita veida atlīdzība.

7. Informācijas sagatavošanai izmanto šo noteikumu III nodaļā norādītās informācijas pazīmes (klasifikatorus), izvēloties no tām katram operacionālā riska notikumam atbilstošās pazīmes. Katram operacionālā riska notikumam

no katra klasifikatora izvēlas vienu pazīmi. Ja operacionālā riska notikumam ir ietekme uz vairāk kā vienu darbības jomu, to klasificē darbības jomā, uz kuru tam ir vislielākā ietekme.

8. Kredītiestāde informāciju saskaņā ar šo noteikumu 17., 18., 19. un 20.punkta prasībām sagatavo, ievērojot šādas prasības:

8.1. ja operacionālā riska notikumam, kuram nav radušies zaudējumi vai ienākumi, var aplēst tikai maksimāli iespējamus zaudējumus, bet nevar aplēst plānotos (sagaidāmos) zaudējumus, tad aplēstos maksimāli iespējamus zaudējumus attiecīgajā pārskata ceturksnī uzrāda arī kā plānotos (sagaidāmos) zaudējumus;

8.2. ja operacionālā riska notikumam, kuram ir radušies zaudējumi vai ienākumi, var aplēst maksimāli iespējamus zaudējumus, bet nevar aplēst plānotos (sagaidāmos) zaudējumus, tad plānotos (sagaidāmos) zaudējumus uzrāda kā starpību starp maksimāli iespējamiem zaudējumiem un zaudējumiem vai ienākumiem, kas radušies operacionālā riska notikuma iestāšanās dēļ.

III. Informācijas pazīmes (klasifikatori)

9. Notikuma identifikācijas iekšējā pazīme

Uzrāda kredītiestādes lietoto pazīmi, saskaņā ar kuru tā identificē operacionālā riska notikumu savā datubāzē.

10. Notikuma veids

Uzrāda operacionālā riska notikuma veida pazīmi saskaņā ar šādu klasifikatoru:

Iekšējie krāpnieciskie darījumi – notikumi, kas saistīti ar tāda veida darbībām, kuru mērķis ir krāpšana, īpašuma piesavināšanās vai normatīvo aktu vai kredītiestādes politiku un procedūru apiešana un kurās iesaistīts vismaz viens no kredītiestādē strādājošajiem (piemēram, ar nodomu veikta kļūdainas informācijas sniegšana pārskatos, darbinieku veiktās zādzības, konfidenciālas informācijas, kā arī dienesta stāvokļa izmantošana personīga labuma gūšanai)	1
Ārējie krāpnieciskie darījumi – notikumi, kas saistīti ar tāda veida darbībām, kuru mērķis ir krāpšana, īpašuma piesavināšanās vai likumu apiešana, ko veic trešā puse (piemēram, laupīšana, viltošana, nesankcionēta ārēja piekļūšana informācijas resursiem, t.sk. hakeru un ar ļaundabīgu programmatūru starpniecību veikti uzbrukumi)	2
Neatbilstoša nodarbinātības prakse un darbavietas drošība – notikumi, kas rodas tiesību aktiem vai nolīgumiem, kas nosaka darba attiecības, veselības aizsardzību vai darba drošību, neatbilstošu darbību dēļ, vai notikumi, kas saistīti ar personu traumu vai diskriminācijas gadījumiem (piemēram, personāla veselības un drošības kārtības noteikumu neievērošana, organizēta darba pārtraukšana jeb streiki, psiholoģiskais terors (mobings/bosings))	3
Nekorekta attieksme pret klientiem, neatbilstoši produkti un komercdarbības prakse – notikumi, kas rodas profesionālo pienākumu nolaidīgas pildīšanas dēļ attiecībā uz konkrētiem klientiem vai produkta veida vai tā rakstura dēļ (piemēram, uzticēšanās ļaunprātīga izmantošana, konfidenciālas klienta informācijas nepareiza lietošana, neatbilstošu tirdzniecības darbību veikšana kredītiestādes vārdā, noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšana, neatļautu produktu pārdošana)	4
Materiālo aktīvu bojājumi – notikumi, kas rodas no materiālo aktīvu zaudējumiem vai to bojājumiem dabas katastrofu vai citu notikumu dēļ (piemēram, terorisms, vandalisms, zemestrīces, ugunsgrēki, plūdi)	5
Komercdarbības pārrāvumu un sistēmu kļūdas (defekti) – notikumi, kas rodas komercdarbības pārrāvumu un sistēmu kļūdu (defektu) dēļ (piemēram, tehniskā nodrošinājuma un programmatūras kļūdas, telekomunikāciju problēmas, elektrības padeves traucējumi)	6
Nepilnības izpildes, piegādes un procesa vadībā – notikumi, kas rodas darījumu apstrādes vai procesu vadības kļūdu un attiecību ar darījumu partneriem vai piegādātājiem dēļ (piemēram, datu ievadīšanas kļūdas, ķīlas pārvaldīšanas kļūdas, nepilnīga juridiskā dokumentācija, ārpakalpojumu līgumu nepildīšana)	7
Citi operacionālā riska notikumi – notikumi, kas nav klasificējami kā kādi no šo noteikumu 10.punktā	8